

Республикэм хэхъоныгъэ зэришьшт Стратегием икъыхэхын Адыгеим щифежъагъэх

Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинет изэхэсигъоу Адыгеим и Лышьхъэу Къумпыл Мурат тхъамэтагъор зыщизерихъагъэм отраслэхэм яофхэм язытет фэгъэхыгъэу министрэхэм кыщауагъ.

Адыгэ Республикаем и Примьер-министре Александр Наролиным хэхъоныгъэ зерашьшт Стратегием икъыхэхын республикэм зэрэшьфежъагъэхэр кылауагъ. Ар лъеныхуимэ: гъогухэм, энергетикэм, газым илэкгэхъан алтыяаыщт. Мы яофын фэгъээгъэштэр Адыгэ Республикаем экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкэ и Министерств ары. Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинет зэхэсигъоу илэштэм ведомствэм проектыр зэрэштэу къащыхильхъашт.

Республикэм и Лышьхъэ зэхэсигъом хэлажьэхэр анаэтыраригъэдзагъ лъеныхуим пстэри кызэлтызыбытырэ Стратегием тегушигъэнхэм мэхъанэшко зэрилэм.

«Зыфэгъээгъэхэ, пшъэдэкъыж зэрахьырэ лъеныхуим ашлэнхэм пае министрэхэр зекъе мы яофыгъохэм атегущи-лэнхэ фое. Гушыгъэм пае, газым илэкгэхъанкэ тэ дэгъоу тшэн фое куячээр зыдэшымкэ чын-пэхэр, хэхъоныгъэ зэдгээшы тшоною лъеныхуим ахэр. Стратегическе пшъэрыльхэр зы ве-

домствэ закъом къыхихынэу щитэп, коллегиальнэ органын — республикэм иминистрэхэм я Кабинет ахэр зэдийтэнхэ фое» — кылауагъ Къумпыл Мурат.

Бюджетыр зэрагъэцакъэрэм епхыгъэ яофыгъохэм зэхэсигъом щатегущиагъэх. Адыгэ Республикаем и Примьер-министрэ кызэриуагъэмкэ, мэзилбым къыкъоцл республике бюджетыр проценти 106,5-кэ агъэцэклагъ. Джащ фэдэу финансэмкэ министрэу Долэ

Долэтбый зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, ильэсыр къызихъаъэм къышегъэжъагъэу сомэ миллиарди 7,1-м ехъу зэхэугъоегъэ бюджетым къихъагъ. Блэкигъэ ильэсэм джащ фэдэе ильэхъан егъэшшагъэмэ, ар миллион 581-кэ нахьыб.

Зэхэсигъом хэлажьэхэр официалнэ амьтхыгъэхэу яофыгъэхэрэм яччагъэ къе-гэ-тэхэгъэн зэрэфаем епхыгъэ яофыгъохэм атегущиагъэх. Къоджэ 59-мэ адэт яофшэпэлэ 1168-мэ мы лъеныхуимкэ

упльэкъунхэр ашызэхашэнхэу рапхуухъэ. Адыгэ Республикаем и Примьер-министре игуадзэу Наталья Широковам кызэриуагъэмкэ, официалнэу амьтхыгъэу яофыгъэхэрэм яччагъэ нэбгырэ мин 19-кэ непэ нахь макъе хъугъэ. Сезонкэ лэжээрэ яофыгъэхэр зыутхэ предприятиехэри аулъяацтых.

Адыгэ Республикаем и Примьер-министре игуадзэу Сапый Вячеслав зэхэсигъом кызэриуагъэмкэ, ильэсэм иублэгъу ехъулэу псэольшэшнын зимыльку хэзэлхъагъэхэм ашыщэу нэбгырэ 59-рэ республикэм щагъэпцэгъагъ. Ильэсныкъом къыкъоцл джыри ахэм нэбгыртиф къахэхъауагъ. Нэбгырэ 45-мэ яофыгъохэр зэшшуухынхэ альэкъыгъ. Псэольшэшнын зимыльку хэзэлхъагъэу агъэпцэгъагъэр непэ нэбгырэ 19 мэхъу. Республикаем и Лышьхъэу Къумпыл Мурат ильэссыр имыкъызэ мы яофыгъор Адыгеим щизэшшуахынэу пшъэришье афишыгъ.

**Адыгэ Республикаем
и Лышьхъэ
ипресс-къулыкъу**

Сурэхэр А. Гусевым тырихъгъэх.

Газрыкъуаплэмэ псырыкъуаплэмэ яшьын аухыгъ

Адыгэ Республикаем и Лышьхъэу Къумпыл Мурат Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинет зэхэсигъоу илэгъэм Адыгеим мэкъу-мэшымкэ иминистрэу Юрий Петровым докладэу кышыгъэм щедэлгүй.

Ведомствэм ипащэ къызэриуагъэмкэ, псырыкъуаплэм ишын къуаджэу Мэфэхъаблэ, газрыкъуаплэм игъэпсын станциэу Абадзехскэм ащаухыгъэх. Федеральнэ программэ «Къуаджэхэм хэхъоныгъэ ягъэ-

шыгъэнэйр» зыфиорэм къыдыхэлъятахъэу, республикэм и Лышьхъэ пшъэрыль зэрафишыгъэм тетэу а псэоли 2-р агъэпсыгъ. Километри 6-м ехъу зикъыхъэгъэ псырыкъуаплэм ишын сомэ миллионы 10,8-м

ехъу пэлхъяагъ. Километрэ 45-рэ фэдиз зикъыхъэгъэ газрыкъуаплэм сомэ миллион 79,6-рэ теклодагъ.

Республикэм и Лышьхъэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, къуаджэхэм адэсхэм бэшлагъэ

ащ фэдэе псэуальхэр зяшыкъэгъэхэр. Пэлтэ къэкъыкъе цыифхэм яунхэм газрэ псырэ арашэллэнхэ зэрэлэхийгъэм непэкъе мэхъанэшхо ил.

Адыгэ Республикаем мэкъумэшымкэ иминистрэ джащ

фэдэу хыныгъор зэраухыгъэм фэгъэхыгъэу зэхэсигъом кызэриуагъ. Пэшорыгъэшшэу кызээрэрадзагъэмкэ, бжыхъэсэ къыкъи гъэтхэсэ лэжыгъэ тоон мин 452,7-м ехъу республикэм щаугоижыгъ.

Яофшагъэ къыхагъэшыгъ

Урысые Федерацием и Президент ихэдзынхэу щылагъэхэм изэфэхысыжхэмкэ, аш изэхэшэн зиахышу хэзышыхагъэхэр кызыщыхагъэшыгъэхэ зэхахьэ Адыгейм и Правительствэ зычэт унэм щыкуагъ.

АР-м хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие итхаматэу Сэмэг Нурбый кыззериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн гъэтхапэм и 18-м УФ-м и Президент ихэдзынхэр щылагъэх. Ашкэ гражданскэ пшъэдэкыж кызынхэзэфагъэхэм ыкчи хэдзын-

хэм чанэу ахэлэжьагъэхэм зэрафэрэзэр кытуагъ. Сыда пломэ къералыгъомкэ ар хугъэ-шэгъэ шхъацу щитигъ. 2018-рэ ильэсийн щылагъэхэм зэклемкэ нэбгыре мин 250-рэ ахэлэжьагъ, зымакъэ зитынымкэ фитынгыгэ зиэхэм япроцент 74-рэ ар хугъэ. Республиком ихэдзаклохэм

56-м ехъумэ е процент 77-мэ амакъэ В. В. Путиним фатыгъ. АР-м щылагъэхэм зэклемкэ нэбгыре мин 250-рэ ахэлэжьагъ, зымакъэ зитынымкэ фитынгыгэ зиэхэм япроцент 74-рэ ар хугъэ. Республиком ихэдзаклохэм

япроцент 80-м ехъумэ В. Путиним амакъэ фатыгъ. Адыгейим щызэхажгээ мыш федэ ихэдзынхэм якампаниехэр зэкэ пштэмэ, мы къэгъэлэгъонир зеклеми анах ин.

Хэдзынхэм чанэу ахэлэжьагъэхэр къералыгъо хэбзэ ыкчи

хэбзэухъумэкю куулкъухэм, СМИ-хэм, нэмийхэм ялыклохэр юфтхабзэм кызыщыхагъэшыгъэх, ахэм щитхуу ыкчи рэзэнгъэ тхылхэр аратыжыгъэх.

КИАРЭ Фатим.

Машлом шъуфэсакъ

Ильэс клоцым нахь узытешынхъанэу щитигъ гъэмафэр ары. Сыда пломэ а уахьтэр ары нахыбэрэмкэ машлом ехыллэгъэ тхъамыкагъохэр кызыщыхафэрэр. Аш иооф пыль къалэу Мыекъуапэрэ Мыекъопэ районымрэ мэшюгъеко-сэнымкэ якъералыгъо инспекторэу Кушу Рустам.

— Гумэкыгъохэр нахь кызынхъирэг гъэмафэр ары, — кытфелүатэ ти-гүшүлэгъу. — Сыда пломэ а уахьтэм электичествэр цыфхэм афикурэл. Мэзхэм зынтызыгъэпсэфыгъэрэм мэшю цыклоу ашыгъэхэр агъэклюсэжыхэрэл. Аш икун тхъамыкагъо кызынхъанэу. Блэктыгъэ ильэсийн егъэшшагъэмэ, мыгъэ машлом епхыгъэ гумэкыгъо щылагъэхэр ашыгъэхэр нахьыб. Постумки машлом гъогогуу 39-

рэ фэтэри 7-мэ, унэе унэхэу 16-мэ, автомобили 6-мэ, гъэтэлтийн 3-мэ, нэмийхэм закыншигтэй аш агъэунэфыгъ.

Инспекторын игуучи кызыэрэшхигъэшыгъэмкэ, цыфхэр кызызраухумэштхэм пылых, пешорыгъэш юфтхабзэхэр зэхажэх. Гошыгъэу «ТОС» зыфалорэ чыпилэ зыгъэлорышлэжьыпэ куулкъухэм инспектор гъэнэфагъэхэр ашыгъэхэр аш ашыгъэхэр. Блэктыгъэ ильэсийн егъэшшагъэмэ, мыгъэ машлом епхыгъэ гумэкыгъо щылагъэхэр ашыгъэхэр аш ашыгъэхэр. Постумки машлом гъогогуу 39-

Машлом зыкыиштэнным ишниагьо (я 5-рэ класс) зэрэшьиэм кыыхэкынхэ Красногвардейске, Еленовскэ, Улээ, Хатыкье, Белосельскэ ыкчи Садовскэ къоджэ-псэуплэхэм машлом зыкыиштэнным пешуеклорэ режим хэушхъафыгъэ ашагъэнэфагъ. Мыш фэгъэхыгъэу къэгүшгээгэ УФ-м ошэ-дэмыш юфхэмкэ и Министерствэ и Гъэлорышлэлэу Адыгейим щынхэм лыпильдэхэмкэ ыкчи профилакти-

ческэ юфшэмкэ гъэорышлэлэм ипащэу Андрей Колесник. Аш кызыэрэлиягъэмкэ, хэушхъафыгъэ транспортын нэмийхэм сид федэрэ автомобили мэзийн хэмыхъанэу аш кыдэлтытэ. Дачэхэм, мэзхэм машло ашамышынэу, пыдзафэхэр амьгэстинхэу пстэуми къяджэх.

Непэрэ мафэм ехъуллэу уц гүүгээ кыкынагъэу гъогогуу 313-рэ агъэунэфагъ.

КЬАФАРЭ Фарид.

Лэжыгъэхэр щыухъумэгъэнхэр

Лэжыгъэхэр юхыжыгъо лъэхъаным мэкьюмэш лэжыгъэхэр машлом ыльэнхъокэ щынэгъончэу щитигъи хэм иофиригъохэм зыщатегуущиэгъэхэр юфшэмгъэу зэхэсигъо блэктыгъэ тхъамафэм Шэуджэн районим и Дукмасовэ къоджэ псэуплэ щыкуагъ.

АР-м и Лышихъэу Къумпилын Мурат унашю кызыэрэфишыгъээм тетэу зэхэсигъо зэришагь АР-м и Къералыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм. Юфтхабзэм хэлэжьагъэх муниципаль-нэ образованихэм, къоджэ псэуплэхэм, Адыгейим имэкүмэш хызмет заулэмэ ялашэхэр, МЧС-м и Гъэлорышлэлэу Адыгейим щынхэм икъулыкъушэхэр.

Лэжыгъэхэр зыщыуахыжырэ лъэхъаным машлом зыкыиштэнхэмкэ юфхэм язитет ыкчи

аш федэ къэмгъэхъугъэнхэм мэшюгъекос дружинэхэм ялошэн, мэз шольтырэп машлом щыухъумэгъэнхэмкэ юфтхабзээ зэрахъэхэрэм афэгъэхыгъэу зэдэгүүшгээгэхэр зэдашыгъэх. Зэхэсигъо кызэрэшцаугъэмкэ, чыгу зиэхэм ыкчи ар бэджэндэу зыгъэхэм ашыгъбэмэ лэжыгъэх хасэхэр къажухъэхэрэл. Аш кыыхэкынхэ ежхэм ямэктумэш лэжыгъэхэм ямзыкъоу, къапэгүүнэгүү мэз шольтырхэм машлом закыншигтэнним ишниагьо къашхъащыт.

Мэшюгъекосынр щынэгъончэу щитигъэнхэмкэ шапхъэхэр зыкуюхъэрэм пшъэдэкыжьагъэхэр арагъэхыхэрэг гъэлэшгээгъэнхэ фаеу ыкчи ахэр къэбарлыгъээс амалхэм къашацээгъонхэу юфтхабзэм хэлэжьагъэхэм предложенихэр къахыгъэх.

АР-м и Къералыгъо Совет — Хасэм икомитет ипащэу И. Ческидовым мы юфыгъом-кэ хэбзэгъэуцгъэхэр агъэхъазырхэ зыхъукэ, зэхэсигъо зыщатегуущиэгъэхэр улчилэхэр хальханхэу къариуагъ.

Кіэлэцьыкагъэр щагъэгъозагъэх

Нэфрыгъуазэм и Дунэе мафэ фэгъэхыгъэхэр юфтхабзэм кіэлэцьыкагъэр юфтхабзэм N 36-м чэсчэ ныбжыкэ щыкагъэм афызэхажагъ.

Нэфрыгъуазэм икъялэпэ итарихъ ыкчи гьогурыкъоным ишапхъэхэр зыкылэшэнхэ фаэр, ахэр зэрэбгэцэцэштхэр авто-инспекторхэм кіэлэцьыкагъэм къафалотагъэх. Нэфрыгъуазэм иштуагъэкэ машинэхэр зэрэзеклохэрэм имызакъоу, цыфым ишни-

иэнхэгъэ кызыэтенхэмкэ мэхъанэ зэрилээр ныбжыкэ щыкагъэм кіэлэцьыкагъэм агу къэкыжынхэм фэш нэфынэр къэзитыхэрэ пкыгъохэр шуухъафтынхэу аратыгъэх.

Гъогурыкъоным ишапхъэхэр кіэлэцьыкагъэм къафилотэнэу «Нэфрыгъу-

зэр» къэкыуагъ. Джэгүкэ шыкээм тетэу шапхъэхэр зэршээрээр аш ыуулжээгүү.

Къэбар гъэшгээгэу къафалотагъэмкэ, зэрэдже гэгүүхэхэмкэ, шуухъафтынхэмкэ руразэхэу ныбжыкъэхэм инспекторхэм «тхъашуугъэпсэу» къарауагъ.

2008-рэ ильэсийн шышхъэум и 8-м

Мы мафэм Грузиер ошлэдэмышиу Кыблэ Осетием төбэнагь. Зэо зэпэуцужым гумэкыгыубэ кызыдихыгь, цыфхэм яунэхэр къабгынагъэх, лажи хякви зимишэх нэжь-түжхэр, сабийхэр, бзыльфыгъэхэр, мамырныгъэр къэзыухумэхэр тидзэклохэр ашт хэкюдагъэх.

УФ-м и Президентрэ и Правительствэрэ тхамыкшо къизфыкъокыгъэх цыфхэм амалэу щыэмкэ адэлэпылагъэх. Урысаем ишьольтыр щыпсэухэрэ цыфхэм зэклеми Грузиер иполитикэ дырамыгъаштэу митингхэр зэхашагъэх, ткью республикэм зэрэготхэр къираотыкыгь. Мы къэралыгъом идзэклохэм жъалымыгъэу зэрахьагъэр джы къизнэсыгъэми цыфхэм ашыгыупшэрэп. Заом фэтихыгъэ фильмэхри агьеуцугъэх.

Кыблэ Осетием щыкюре заом Адыгейм ис цыфхэм зэрэдьрамыгъаштээр къизнэтыкырэ Джэпсалъяя республикэм ипащэ къышыгъ. АР-м щыпсэурэ лъэпкэ пстэуми Грузиер зэраумысырэр ыкы заор щыгъэтгэйн зэрэфаэр, джащ фэдэу зиунэ къэзыгынагъэх цыфхэм сид фэдэрэ лъэнекъюки Адыгейр адэлэлыэн зэрэфхэзьырэр ыкы ткьюшэм тизэраготыр ашт итхэгъагь.

Ткьюш республикэм исхэм ялыуз Адыгейим щыпсэухэрэ зэхашагъ, ягумкыгъо адагоцагъигь. Зиунэ къэзыгыни, зишинэ къэзыхыхыжъэжыгъэх цыфхэм ашыгъхэр тишьольтыр къашагъэх, ахэм зерифешуашэу апэгъокыгъэх, йэпилэгъуафхунхэм фытегъэпсыхъэгъэ шушэ юфхъабзэхэр зэхашагъэх. Джащ фэдэу гуманитар йэпилэгъуа тицедриниматхэм, цыфхэм къаугъоигъэр Кыблэ Осетием арагъэшгэагь.

Урысаем ипащхэм юфышко ашлагъэм, тидзэклохэм, цыфхэм лыхуужынгъэх къахэфагъэм яшуагъэх грузинидзэхэр Кыблэ Осетием рафыжыгъэх. Ау заом къизнэдихыгъэ тхамыкагъор непи тышыгыупшэрэп, ашт фэдэу зэпэуцуж тапэкэх къэмыхууним, мамырэу, рэхьатэу тизэдэпсэуним тифэбэнэн феа.

ТХАРКЬОХЬО
Адам.

Къальэгъугъэр зэфахысыжьыгъ

АР-м И Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэр фэтэрыбэу зэхэт унэу 2018-рэ ильэсийн Мыекууапэ щагъэцэкэжыгъэхэм е непэ юф зыщашшэхэр ашыгъэхэм зэрашыагъэм игугуу джырэблаагъэ къэтшыгъагь.

Фэтэрыбэу зэхэт унэм чэсчэм зэклеми зэдагъэфедэхэрэм ягъэкэжын фэтихыгъэхээ республикэ программэй 2017 – 2019-рэ ильэсхэм ательятаагъэм къыхиубытагъэхэм а унэхэр ашыгъэх.

Парламентын и Тхаматэурамэу Краснооктябрьскэм ыкы переулкэу Профсоюзном атетхэу униту зыдэшыагъэх, мыхэр зыхахъэхэрэ хэдэзийнэ участкхэм ядепутатхэри, къэлэ администрацием илъиклохэри игъусагъэх. Унэхэр 1927 – 1928-рэ ильэсхэм ашыгъагъэхэу, анахыжъэу Адыгейим икъэлэ шъхьаэ дэхтэм ашыгъэх. Зым итеплэе агъэцэжыгъ, зэклеми зэдагъэфедэхэй хэлжэх шъхьаныгъупчэхэр зэблахъугъэх, адрэм а уахтэм ышхъэ зэблахъущыгъ.

Псэольшэш юфшэнхэр зэрээшуагъэхэр, къизнэсыгъэхэр зэрагъэлэгъугъ, цыффеу ашыгъэхэрэм залуагъэклагь, яшоньонгъэхэм, юфыгъо къыхагъэшыгъэхэм ядэгүүхэх.

Къикэлтыкюре мафэм а зэпстэумэ афэтихыгъэх юфшэгъуа зэлукэгъуа Владимир Нарожнэм зэхицэгъагь. Ашт псэольшынымкэ, транспортымкэ, зэпхынгъэхэмкэ ыкы псэуплэ-коммунальнэ хъизмэтымкэ Парламентын икомитет ипащэу Олег Картамышевир, Мыекуопэ къэлэ администрацием ипащэ игуадзэу Михаил Галушки, фэтэрыбэу зэхэт унэхэр гъэкэжыгъэнхэмкэ Адыгэ республикэ фондым ипащэу Пицьон Руслан, АР-м псэольшынымкэ, транспортнымкэ,

псэуплэ-коммунальнэ ыкы гьогу хъизмэтихэмкэ и Министерствэ псэуплэ-коммунальнэ хъизмэтымкэ и Гъэторышланэ ипащэу Ныбэ Руслан, гъэторышланэ компаниие N 3-м инженер шъхьаэ Сергей Гриценкэр хэлэгүүхэх.

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм яловыгъохэм, зыдэшыагъэхэм ачэсчхэр къизкэлэгъуа зэдатегушигъэх, еллыгыкэхэмкэ зэдэгшагъэх. Ахэм ядэгээзыжын зэкэ ведомствэ пстэуми зэпхынгъэ зэдэгъяа юф дашлэн фаеу зэрильтиэрэр Владимир Нарожнэм къыуагь, АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатхэр юфыгъохэу мы лъэнекъомкэ щыгъэхэу хъхэрэм ядэгээзыжын къыхэлэжъэнхэр зэрэфхэзьырхэр клигъэтхыгъ.

Соми 190-кэ нахыбэ хъугъэ

АР-м иминистрэхэм я Кабинет унашьюу ышыгъэм диштэу 2018-рэ ильэсийн иятлонэрэ мэзиц урыпсэунымкэ (зы нэбгырэм тельятаагъэу) ахьщэ анахь маклэу Адыгейим щагъэнэфагъэр сомэ 8966-рэ хъугъэ.

Мы ильэсийн иапэрэ мэзиц егъэшагъэмэ, а пчагъэр соми 190-кэ нахыбэ.

Урыпсэунымкэ ахьщэ анахь маклэу агъэнэфагъэр юф зыгъэхэрэмкэ — сомэ 9563-рэ, пенсиянерхэмкэ — сомэ 7353-рэ, кіэлэцыкхэмкэ — сомэ 9104-рэ мэхъу.

Адыгейстатим къизэртырэмкэ, мы ильэнсныкъом къыкюцлигүйт лэжьапкэу респуб-

ликэм щатхыгъэр сомэ 25740-рэ мэхъу, 2017-рэ ильэсийн мыш фэдэ иуахтэ егъэшагъэмэ, ар проценти 10-кэ нахыбэ. Ау ашт даклоу, 2018-рэ ильэсийн ищлэжъоньгъокэ мазэхэм цыфхэм яхъарджхэм процент 12-кэ зыкъяаэтигъ.

Адыгейим юфшэнымкэ ыкы социалын хэхъонгъэмкэ и Министерствэ къизэрэшыхаагъэшыгъэмкэ, «потребительскэ

корзинэм», гъомылапхъэхэм, товархэм, фэто-фашшэхэм ыкы хъарджхэм атефэрэ уасэхэм ательятаагъуу анахь маклэу узэрыпсэун зэрэплэкыщтыр мэзиц къэс зэхагъэуц.

Республикэм ис цыфхэм щыгъэцэпсэукэ амалэу ялм уасэ фэшыгъэним, гъот маклэ зиэхэм йэпилэгъуафхууэным фэш юф а къэгэлэгъоноир агъэфедэ.

Апэрэ штэгъур текыгъ

Зэрэ Урысые фэдэу Адыгеим иапшъэрэ еджаплэхэм мы мафэхэм очнэу еджэштхэм яапэрэ штэгъу хэфагъэхэр къэнэфагъэх. Ахэм яспискэхэр еджаплэхэм ясайтхэм къарыхъагъэх, яспискэхэр кыпальагъэх.

Дунаир зэрээхъокырэм фэдэу апшъэрэ еджаплэхэм зэрэшхэрэми зэхъокынгъэхэм мы аухыре уахтэм фэхъугъэх. Тапэкіэ дэгъу дэдэу еджагыи, баллыбэ изыгъэкъугыи, фэгъэктэныгъэ зилэу чахъэхэрэми яоф зэхэтэу псынкіе зэшохыгъэ хуущтыгъ, чэхъагъэхэм яспискэ зэкіери хэтигъ, зэ уцуугъокі зэкіери къэнафэштыгъ. Джы чэхъан тофыри апэрэ «волна», я 2-

рэ «волна» алозэ зэтирафы хуугъэ.

Сыдэу щитми, апэрэ штэгъум хэфагъэхэм мы мафэхэм къэнэфагъэх. Ар зэкіэ аштэштхэм я процент 80-р ары. А зэкіери бюджет ахъщекіэ еджэштых. Апэрэ спиксэм хэмийтхэм ашыщхэр я 2-рэ штэгъум хэфэнхэ альэкъишт.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым зыштэхэрэ икомиссие ипащэу

Юрий Ларионовым къизэриуагъэмкіэ, очнэу еджэнхэу зитхъильхэр мыгъэ къэзитыгъэхэм япчагъэ нэбгырэ мини 2 мэхъу. Апэрэ штэгъум нэбгырэ 264-рэ бюджет ахъщекіэ еджэнэу аштагъ. Нэбгырэ 98-р целевой шыкіем тетэу университетым къичіхъагъ, ахэм бюджет чыплэхэр атефагъэх.

Тигъэээт мызэу, мыттоу къизэриуагъэу, адэ ильсхэм афэдэу анахыбэ къизэкіолгъагъэр іэзэн тофыр, фармацевир, педиатриер ыкыи стоматологиер арых. Зы чыплээм нэбгыри 6 итыгъ. Аш фэдэу бэу къизэкіолгъэхэм ашыщ сэневхатхэу «Нефтегаз тофыр», мыгъэ апэрэу къизэриуагъэу «Шынэгъончъенмкіэ информационнэ-аналитическэ системэр» — мыхэм зы чыплээм нэбгыри 4 итыгъ. Псэольшынмкіэ зы чыплээм нэбгыри 3 къекіолгъагъ.

ЕГЭ-мкіэ анахь баллыбэу къирахыгъагъэр 260-рэ мэхъу.

— Адыгэ къэралыгъо университетым очнэу еджэнэу нэбгырэ мини 3,1-мэ ятхыль-

хэр къатыгъагъэх, — elo зыштэхэрэ комиссием ипащэу Елена Штельмах. — Мыгъэ бюджет чыплэ 731-рэ къытатыгъ. Аш ипроцент 80-р апэрэ штэгъум чэхъагъ.

Квотэм тетэу фэгъэктэныгъэ зилэ нэбгырэ 33-рэ штагъэ.

— Адыгэ къэралыгъо университетым очнэу еджэнэу нэбгырэ зырыэхэу, нэбгырэ заулэу зэйусэхэу къизэдашын альэкъишт.

Гэвч аштэхэ зэхъум, нэбгырэ пэпчь гъэхъагъэу илэхэр къыдалытагъэх. Аттестатым итхэ оценкэхэм, предмет зэфэшхъафхэмкіэ олимпиадэхэм ахэлжэхъагъэхэм, волонтер тофшэнэхэм хэшагъэхэмэ ыкыи нэмыкі льэнэхъохэм яппыгъэх.

Мы мафэхэм ятонэрэ штэгъум икэуухэр нафэ къэхүүштых.

Къалэхэм язэнэкъокъу

Шышхъэум и 3-м кыщегъэжъагъэу и 11-м нэс зыгъэпсэфыгъэу «Горная легенда» зыфиорэм Адыгэ къэралыгъо университетым хыисапымкіэ я 30-рэ гъэмэфэ Дунэе конференции Ѣзызхещэ. Ар хыисапымкіэ «Къалэхэм я Турнир» хэтэу реклокы.

Конференцием хэгъэги 8-мэ къарыкыгъэ нэбгырэ 87-рэ хэлажьэ.

Зэхэшаклохэм къизэриуагъэмкіэ, конференцием къырагъэблэгъагъэхэр я 9 — 10-рэ классхэм ашеджэхэрэ ныб-

жыкіэхэу «Къалэхэм язэнэкъокъу» иуцгүүйтумэ анахь гъэхъэгъэ дэгъухэр ашызышигъэхэр арых. Ахэр куо узегупшысэн ыкыи ушэтын тофшэнэхэм уфэзгъэсэрэ задачэхэр къэзышыгъэ кэлэеджаклох.

Конференциер оклофэ, кэлэеджаклохэм ахэм якъэлэгъаджэхэм задачэ гъэшэгъонхэр къашынхэр афагъэхъазырыгъэх. Ахэр гъэшэгъонх, ау къэшынх къиних, зэхэммыгъэ хыисап тофгъохэм уафэзыщэрэ тофшэнх. Задачэхэм якъэшын шъхъафитеу зэхашэ. Ахэм мэфэ заулэ альхуяшт. Задачэхэр нэбгырэ зырыэхэу, нэбгырэ заулэу зэйусэхэу къизэдашын альэкъишт.

Конференциер творческэ хыисап тофшэнхм dakloу ныжыкіэхэм зызыщагъэлсэфыщ чыплэу хууным зэхэшаклохэм анаэ тырагъеты.

Апэрэ классым клоштхэм апай

Мыгъэ еджаплээм апэрэу клошт кэлэцыкъу пэпчь шуухафтын зэрэукаштим, а тофхъабзэм изэшохын зэрэкорэм АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат мы мафэхэм Ѣызэгъэ планернэ зэхэсигъом ягуу къишишыгъ.

Шуухафтынхэм атэфэшт ахъщэр АР-м иминистрэхэм Я Кабинет ифонд къыхахыгъ. АР-м гъэсэнгъээрэ шиенгъэмрэх и Министерствэ иотдел ипащэу Лыунэе Аслын къызэрэтиуагъэмкіэ, зэкіэмкі шуухафтын мини 6 къафагъэпсийнэу ООО-у «Качествэм» заказ фашыгъ.

— А пчагъэм фэдиз Республикомкіэ ильэсикіэ еджэгъум апэрэу еджаплээм къэкіонху къалытагъэр. Ау нахыбэ къакломи, сабый пэпчь шуухафтынхыр lykéшт, — къыуягъ министерствэм иофишэ.

Шышхъэум и 15-м кэлэцыкъу еджаплэхэм апэрэу къякіолгэшт-

хэм япчагъэ джыри зэаупльэкүшт. Аш ельтигъэу, портфель гъэкээрэгкагъэхэу еджэнэхэм ишыкіэгъэхэ 1эмэ-псымэхэр зидэльхэм япчагъэ хагъэхьошт.

Нэкүбгъор зыгъэхъазырыгъэр СИХЬУ Гощнагъу.

ПенсиехэмкІэ фондым къеты

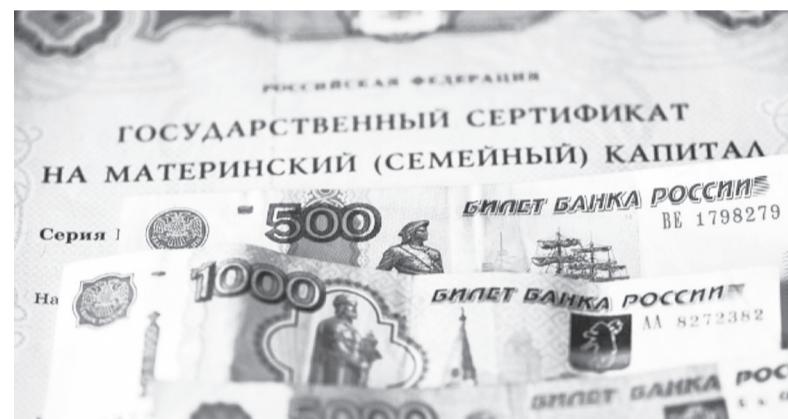
Ны мылькум къихэхыгъэу...

2018-рэ ильэсүр кызихыагъэм кыышулагъэу зигъот маклэхэм ахахьэрэ унагъохэу ятонэрэ ыкли ашт кыккэльтыккорэ сабий кызэрхыхыагъэхэм ё зыпчунэу кызызыхыгъэхэм ны мылькум кыххэхыгъэ ахьщэ тын мазэ къэс кыфэкконэу агъэпсын альэккынэу зэрэххуугъэм мызэу, мыттоу итугуу къэтшыгъ. Джыри зэ ашт фэдэ фитыныгъэ зэрэштийэр пстэуми агу къэтгэккыжы.

Аш фэдэ ахьщэ тын мазэ къэс къызфакломэ зышлоигъохэм ялъэу тхыльхэр УФ-м Пенсиөхэмкіэ ифонд апэрэ мафэм къыщуяблагъэу ештэх. Аш игүүсэу сабыеу къэхъугъэм пае СНИЛС-р къагъехъазырынэуи тхыльтыр къатын амал ны-тыхэм я.

коу бэджэндэу ытырэр арье Унагъом Пенсиөхэмкіэ фондын зызығиғазэкіэ къылэкхахъэр пстэури (ежь фондым къытыхэрэр хэмэйтэу) къэзыуши ххатхэрэ тхыльхэр лэклэлтынх фае. Сабыим ифэлө-фашихээ зэкіэ къэралыгъом егъэцаклэхэмэ, ны-тыхэм сабыир аплунэ

Унагьоу узэрэпсэун плъектыкыщт ахъщэ анахь маклэу субъектым щыгъэнэфагъэм фэдизрэ ныкъорэм шомыккэу къызылэеклахъэрэр ары ашт фэдэ ахъщэ тыныр къызэрэтыштыр. Сабыир зэрыпсэун ыльэктыкыщт ахъщэ анахь маклэу субъектым щагъэнэфагъэм фэдиз мазэм къатыштыри. Гъотэу унагьом илэр агъэнафа эзыхъукэ лэжъап-къэхэри, премиехэри, пенсиехэри, социальне ахъщэ тынхэри, стипендиери, компенсации зэфэшхъафхэри, алиментхэри къыдалытытэх. Къыдамыльтытэштыр ошэ-дэмьышэу къэхъугъэ тхъамыклагъом пае федеральнэ бюджетым къыиххыгъэ ахъщэ лэпэлэгъоу зэтэу къатыгъэр, банкым идепозитхэр ыкки мыль-

Лъэй тхылтыр сабыым ыныбжь ильэсре мэзихрэ охъуфэкіэ узьшифэе уахътэм птын уфит. Мэзихим нэмисыгъэу яптывимэ, сабыир къызищыхъугъэ аперэ мафэм къыщыублагъэу, мэзихир текыгъэмэ тхылтыр зыщыптыгъэ мафэм къыщыублагъэу къалтытэшт. Тхылтыр УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд икбулыкьюу цыифхэм юф адэзыш!эрэм епхылылэн е МФЦ-м щыптын пльэкышт. Законым къызэрэшьдэлтыгатагъэмкэ, ны мылькум

исертификат пае тхылъхэм мазэм къыкъоц! ахэпплэнхэшь, гъэу унагъом мазэ къэс фэкло- щтыр сомэ 9325-рэ.

ІофтІЭпІЭ чІыпІЭ ямыІЭу къэмынэнхэр...

УФ-м пенсиехэмкіэ исистемэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм ипроектэу УФ-м и Къералыгьо Думэ апэрэ еджэгъумкіэ ыштагъэр мы уахътэм анахыбэу зытегүүшүүэхэрэм ашыщ.

Епльык! Эхэр кыыдэлъытагъэхэу гъэтэ
рызыжъынхэр фашынхэшь, джыри Къэ
ралыгъо Думэм бжыхъэм ишт пленаар
нэ зэхэсигъом кыхальхъажынэу арь
зэррахъухъагъэр. Аш фэшн непэ субъ
ектхэм яхбзээхъухъэ органхэми, полити

тическэ партиехэмий, общественностийн яялтыгкэхэр кырыалотыкыых, ахэр зын щыгъэнэфэргъэх тхыльхэр агъехъазырыг.

Урсые политическэ партиеу «Единая Россия» зыфиорэм хэтхэри мы законодательным проектым кыышыдэллытэгъян фаехэмий джырэблагъя атегушыгайжъэх. Пенсиемий клоным зыныбжьеклонлагъэхэр тоошлэгээ чынгээ ямыздуу къэмынэнхэр ары анахъээ зиггүү ашыгъяар. Хэтгли шъэфэп тоошлэгээ чынгээхэр къэзытихэрээр зыныбжьеклонлагъэхэм, ильяс 40 — 50-м нэсигъяа хамгийн охижуулжсан зорилгомжидар.

Мы онлайн-сервисымкез фондым иотделениеу узэпхыгъэм ипащэхэм yalykIэнэу уфаемэ, пешшорыгъэшьэу зыптын, упчэ горэ уилэмэ специалистхэм яптын плъекыышт. Джаш фэдэу пенсиер е нэмыкI ахъщэ тын пфагъэпсынным, икIэрыкIэу къыпфальстэжкын фаемэ лъэу тхылтыр щыптын, ар къызэрэпIэклагъэхъащт шыкIэр къыхэпхын, тхыль горэ е къебар гъэнэфагъэ уищыкIагъэмэ, ар къыдэпхынным иамал къеты. Телефонхэм апай приложение ёшыгъэ хүргъэ.

Зэкэл фэлтн-фашлэхэр Пен-
сионэмкэ фондым интернет
нэхүүгбүүс **es.pfrf.ru** зыфи-
лорэм шынэхэугъяаъз. Кызы-
лэклэгбэхъянхэм пае къэра-
лыгьо фэлтн-фашлэхэм япор-
талэу **gosuslugi.ru** зыфиорэм
үшүүтхыгъяаъз фое.

мы лъэныкъомкэ хэуку-
ныгъэхэр зышыхэрэм
якъыхэгъэцын lof дашлэ,
«горяч линиехэр» атлуп-
шыгъэх

Пенсием зыныбжь екло-
ллагъэхэм яшлэнгээ хаг-
гъэхъонимкэе е нэмийк
сэнэхтэй зэрэгтэйтэй-
нимкэе Илпүүлэгтү ятыгзээ-
ним нахьбыэу анаэ ти-
рагъэтыштэй ары ведом-
ствээм къызэртийрээр.
Ильэс къэс нэбгирэ мини-
100-м къышмыкэе у-
аделэнхэ гухэль я. Аш-
изахашан сома мийдэгэрийн

изэхжээн сомы милиарди
5 фэдзийн пэлүагъялхажт. Зыныбжь хэклюу
тагъяаэр зыгаагъялжьштхэ сэнэхъялхэм
ягъянэфэнхи lof дашэ. «Единэ Россиян»
иплыхохэм дистанционнэ егъеджэнрын
нахь кызылэклэгъялхъягъошуу шыгъян фаеуу
альтыгъ.

Іоффштеплэ чыпшэхэр къэзитыхэрэм ыкыллоофшланлэ лъыхъухэрэм агае мекъем гъэу интернет нэклубгъохэм агъэунэфы гъэу къизэратаэмкэ, зыныбжь хэклота гъэхэр икілэрыкілэ еджэжынхэм фэхъа зырих. Зэупчыгъэхэм я процент 55-мехъумэ аш фэдэ шлонгъонигъэ я. Ау іоффштеплэ чыпшэхэр къэзитыхэрэм аш фэдэ ныбжым нэсыгъэхэр аштэнхэу фаскал.

флахэп.
Мы юофыгъом УФ-м и Правительстви
ынааэ тыридзагь. Аш фэдэ хэукионыгъэ
хэр зышыяхэрэм якъыч! Эгъэшын нахь
гъэльэшыгъэу юф дашэнэу, пшьэдэ
кыжьэв ахьыштыри нахь аяэпхъэшнэнэ

ащ ипащэу Дмитрий Медведевым унашьо къышыгъ. Джаш фэдэу пенсием зыныбжь eklonlagъэхэм яшэнэгъэ хагъэхъон е нэмыкл сэнэхъат зэрагъэгъотын амал ялэнхим фэгъэпсыгъэхэе программэ зэфэшхъяафхэр УФ-м Ioфшэнымкэ ыкли социальнэ хэхъоныгъэхэмкэ и Министерствэ ыгъэхъазырлыгъэх. Ioфшэплэ чынпилэхэр къээзытихэрэм зыныбжь хэктагъэхэр Ioфшаплээм аштэнхэм е къылуамыгъэкынхэм пае, ащ күэзыгъэгушун Iэпилэгъоу къэральгъом аритыщтым, ежь-ежырэу Ioфшэн къызфээзыгъотыжыгъэхэм зэрада!эштхэм афэгъэпсыгъэхэе проектхэмий Ioф алешилэ.

Пенсиөхэмкіә системәм зәхъокыны-
гъехәу фәхъүщхәм хъульфыгъәхәм
аныбжь ильәс 65-м, бзыльфыгъәхәм
— 63-м нәсымә пенсием клонхәу ары
кызызәрещыдәлпәттагъер.

VI-VT Новости

КІэлэцЫкIухэр, адыгабзэр, шэн-хабзэхэр

Гум къинэжьырэм уегъэгъуазэ

Бзэм псэ кыпзыгъакIэрэм, тамэ езытырэм фэмышапхъэ щыIеп. Хъакъунае (Гавердовский) дэт IоффшапIэу «Нанэм» адыгэ кІэлэцЫкIухэм япэрэ зэукигъо щыкIуагъэр шукIе гум къинэжьыгъ.

КІэлэцЫкIухэм джэгукIе гъэшIегъонхэр афызэхащагъэх. Пчыхъэрэ пхъэ машохэр афызэкальянхээ, нарт къэбархэр, адыгэ шэн-хабзэхэр, лъэпкыым итариихъ, зэкъошнгъэм игъэптигэн яхылгээ хугъэ-шагъэхэр, нэмикIхэри къафалотагъэх.

Апэрэ мафэхэм лъэпкы искуствэм ѢызэлшашIэу, сурэтышIу ГъукI Замудин япащэу Адыгэ Республиком искуствехэмкэ икIэлэцЫкIу еджапIэу Лъэцэркю Кимэ ыцэ зыхырэм зыщизыгъэсагъэхеу Лыбзыу Джанти, Лыбзыу Шан, Осмэн Нурай, нэмикIхэри «Нанэм» къаклохи, ижыре адыгэ

ШыкIепщиинэм ибзэпсхэр адыгэ орэдыхъхэм зэрафытегъэпсыхъагъэхэр зылъэгъугъэх кІэлэцЫкIухэм упчабэ ялагъ, ежхэри музыкальнэ Іэмэ-псымехэм нахь афэщагъэхэ хугъэхэу бзэпсхэр агъэлоришIэхэ ашлонигъуагъ.

орэдхэр къафалуагъэх, лъэпкы мэкъамхэр Ѣагъэжынчыгъэх.

ШыкIепщиинэм ибзэпсхэр адыгэ орэдыхъхэм зэрафытегъэпсыхъагъэхэр зылъэгъугъэх кІэлэцЫкIухэм упчабэ ялагъ, ежхэри музыкальнэ Іэмэ-псымехэм нахь афэщагъэхэ хугъэхэу бзэпсхэр агъэлоришIэхэ ашлонигъуагъ.

Гъохэмкэ зэрэджэхэрэр кІэлэцЫкIухэм, ны-тихэм зырагтэшштэр амьшIу зэхахьем Ѣагъэштэрэг агуке аштэштагъ. ГъукI Замудин фэлэпэласэу гъоумкэ макъэр зэригъэштэр, пэсэрэ лъэхъаным адыгэхэм ящыенгъэ гъоур зэрэштагъэ федэштагъэм зыщагъэгъуазэ ашлонигъуо даоштагъэх.

Бырсыр Абдулах суретышI цэрыIу, архитектор. Пчыхъэм ошьогум къыщылгээхэрэ жьуагъохэм լутикIу Абдулах къатегушылгээ, ижыре адыгэ орэдхэр кІэлэцЫкIухэм къафалуагъ.

Нарт къэбархэм, археологи-ем Тэу Аслын къафэхъуагъэхэрэ тэлтигээ. Лыям хэлтыр Ѣылэнгъэм къыщетажьызэ, шушилгээ илэр дунайим ѩашIэ. КІэлэцЫкIухэм жыы къамыщу Аслын игүштэшIхэр гум раубытэнэм пыльых.

Орэдым зеIты

Кавказ шьольырим иорэдьио цэрыIу Бытшкю Азэмматрэ пынынау Ешыго Аскэррэ шышхъэум и 2-м пчыхъэзаххъэу ялагъэр къагъебаигъ. Азэммат зы мафэкIе узекIэбэжьмэ, Иорданием концерт къыщитыгъ, тильэпкэгъухэм гущыIэгъу афхэхугъ. «Нанэм» Ѣызэхашгээ зэукигъум Адыгэ хэкум, лъэпкы шэн-хабзэхэм, нэмикIхэм афэгъэхыгъэ орэдхэр ыгъэжынчыгъэх. Ешыго Аскэр пынынэр «къыгъэгүшIагъ». Пхъэкичохэр, адыгэ орэдьир зикласэхэр къадежьуагъэх.

Бытшкю Азэммат едэухээ зэукигъум пыныгъэ амалеу къытырэм къытегущыгъэх Чэмышо Гъазый, Бырсыр Абдулах, Беданыкю Нихъад, Мигу Эдуард, Тэу Аслын, Хъатикье Адам, Нэгъуу Аслын, фэшхъафхэри.

ХыацIэцэ Заремэ ильэси 4-м итэу Бытшкю Азэммат иорэдхэр ыгъоищтыгъэх, Адыгэкъалэ ар къикигъ. Артист цэрыIом пшэшэжьиер зэрэукигъэм рэгушхо, иныбджэгъухэм къэбархэр къафиолтэжыщтых. Янэу Эмми игъусэшь, зэхихырэр, ылтэгьюрэр гум къинэжьынмкэ амалышуухэр егъотых.

Тутарыщэ Данэ, Кушъу Рустам, НакI Сэлым, Тыгъужь Бэлэ, Тутарыщэ Бэлэ, Шхъатумэ Даринэ, Шхъащэкю Самирэ, Шхъатумэ Азидэ, Хъапэх Фатимэ, нэмикIхэм ягупшигэхэр Ѣылэнгъэм дештэх. «Нанэм»

Пихулик зэшхэу Андрейре Романре Афыпсыпэ къыкIыгъэх. КІэлэцЫкIутиумы адыгабзэр дэгъо ашIэ. КІэлэпIоу Хъапэх Фатимэ къызэртигъэх, адыгабзэкэ зэхахыре орэдхэр, усэхэр, театрализованэ къэшIынхэр сабийхэм лъэшшэ агу рехых.

Апэрэ мафэхэм къащуублагъэу «Нанэм» къэкIуагъэхэр адыгабзэкэ гущыIэштагъэх. Ны-тихэм, кІэлэпIуухэм къызэрхагъэштагъэу, урысыбзэр ямыщыкагъэу, ашомыгъэшIэгъонэу алъытэрэп, ау янайдэлфыбзэ кІэлэцЫкIухэм зэрагъэшIенным фэш нахыижхэм ялтыгъэр бэ.

къызэрэкIуагъэхэм яшIэнгъэ къыгъэбаигъ. Футбол, теннис ешIэ зышIоигъохэр, къушьом исынэу фаехэр бэ мэххуу. КъекIошт ильэсэм кІэлэцЫкIухэм ялъэхэр афагъэцэкIеэштых. Мерэмкүлэ Изабеллэ фэлэ-фа-шIэхэм ягъэцэкIэн пылтыгъэшь, къекIошт зэхахьэр нахыышу зэрэхуущтым ицыхьэ тель.

Адыгэ Республиком культурамкэ изаслуженнэ IофишIу Абыдэ Хъисэ Адыгэкъалэ Ѣыщ «Нанэм» къаклы, шыкIэпщиинэмкэ лъэпкы орэдхэр зэхытигъэхыгъэх, тарихъ къэбар гъэшIэгъонхэм ягугъу къышыгъ, бэрэ ашI эгъу фытеуагъэх.

Мэшфешу Нэдждэтэрэ Тэу Аслынре язэхэшаклохэу зэхахьэм тхъэлтэхэр Ѣашыгъэх, кІэлэцЫкIухэм адыгабзэр, шэн-хабзэхэр, тарихъир зэрагъэшIэнхэу ямурадхэр къауагъэх. Бэгъушьэ Адамэ ынаIэ зытыридзагъэр лъыгъэкIоштэгъэн фае. Зэнэкъокуухэр кІэлэцЫкIухэм афызэхаштых, хагъэунэфыкIыре чылпэхэр къыдэзыххэрэм шIухъафтынхэр афашиштых.

«Нанэм» зэхахьэу ѢыкIуагъэм тигъашыгъэ гупшигэхэм яхылгээгъэхэр джыри къыхэтигъуутых.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр зэхахьэм къыщитетхыгъэх.

